



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 17/9/2019
Αριθμ. Πρωτ.: 455/198323

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζόπτωση σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 86/1-8-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τη χαλαζόπτωση που σημειώθηκε στις 14 Ιουλίου του 2019 σε διάφορες καλλιέργειες (βαμβάκια, καπνά, αμπέλια, κηπευτικά, μηδικές κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Καρδίτσας (δήμοι Καρδίτσας και Σοφάδων), επισημαίνεται ότι διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν 520 δηλώσεις ζημιάς περίπου. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Σχετικά με τη διενέργεια των εκτιμήσεων, αναφέρεται ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτίων, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού. Επίσης, σημειώνεται ότι, πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχος του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Λάρισας, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό, έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (μέσω ΑΣΕΠ).

Εκ των ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και, κατά συνέπεια, και στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι για τις προαναφερόμενες ζημιές που προξενήθηκαν στην Π.Ε. Καρδίτσας η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς θα πραγματοποιηθεί από τον ΕΛ.Γ.Α. μετά το πέρας των ανωτέρω διαδικασιών και βεβαίως μετά την κοινοποίηση των σχετικών πορισμάτων.

Όσον αφορά στη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010, καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς.

Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Όσον αφορά στη χαλαζική προστασία με εναέρια μέσα, επισημαίνεται ότι το Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια Μέσα έχει φορέα εφαρμογής τον ΕΛ.Γ.Α. και εφαρμόζεται στην Κεντρική Μακεδονία, σε τμήματα των Π.Ε. Πέλλας, Ημαθίας, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης και Πιερίας και στην Κεντρική Ελλάδα, σε τμήματα των Π.Ε. Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας σε 5.200.000 στρέμματα.

Ως προς τη χαλαζική προστασία με εναέρια μέσα τμημάτων της Π.Ε. Καρδίτσας, σημειώνεται ότι το σύστημα αντικαλαζικής προστασίας ανταποκρίθηκε επαρκώς στην προστασία των καλλιεργειών από τη χαλαζόπτωση από την αρχή της χαλαζικής περιόδου (20 Μαρτίου του έτους 2019), με πιητικές επιχειρήσεις αλλά και με περιπολίες, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΜΕ (Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών). Η δε διασπορά του υλικού στο χαλαζοφόρο νέφος για την καταπολέμηση του χαλαζιού ήταν επιτυχής.

Πρέπει να τονιστεί ότι η επιτυχία του μέτρου προστασίας με εναέρια μέσα εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Ο πιο σημαντικός εξ αυτών είναι το διάστημα το οποίο διανύει ο χαλαζόκοκκος μέχρι να πέσει στο έδαφος. Όσο μεγαλύτερο είναι το διάστημα τόσο επιτυχέστερη αποβαίνει η προστασία των καλλιεργειών.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι, όταν ξεσπάσει καταιγίδα με χαλάζι, το αεροσκάφος βρίσκεται ήδη στον ουρανό και κοντά στην περιοχή που «δονείται». Στη συνέχεια, προσεγγίζει την περιοχή που τροφοδοτεί την καταιγίδα και σε κατάλληλο ύψος αφήνει υλικό σποράς στο νέφος, αυξάνοντας ουσιαστικά τον αριθμό των χαλαζοκόκκων και μειώνοντας ταυτόχρονα το μέγεθός τους. Έτσι, οι χαλαζόκοκκοι, όντας μικρότερου μεγέθους, μέχρι να πέσουν στο έδαφος λιώνουν ή είναι τόσο μικροί που δεν δημιουργούν μεγάλα προβλήματα στις καλλιέργειες και σε μεγάλη έκταση ως επί το πλείστον. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα χαλαζοφόρα νέφη βρίσκονται σε χαμηλό ύψος, με αποτέλεσμα να μην προλαβαίνουν οι χαλαζόκοκκοι είτε να λιώσουν είτε να γίνουν πιο μικροί, με συνεπακόλουθο να δημιουργούνται ζημιές στις καλλιέργειες. Στην περίπτωση αυτή, λόγω της ιδιομορφίας του χαλαζοφόρου νέφους δεν μπορεί να υπάρξει βελτιωτικός τρόπος αντιμετώπισής του. Ωστόσο, το μέτρο σε γενικές γραμμές αποδίδει μειώνοντας τις ζημιές, καθώς και την ένταση και την έκταση του φαινομένου.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. μέσω του υπομέτρου 5.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, το οποίο αφορά συστήματα ενεργητικής προστασίας, δίνει τη δυνατότητα προστασίας των καλλιεργειών από τον παγετό, το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτόν τον τρόπο, δύνανται οι αγρότες να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και συνεπώς τη θέση τους στην αγορά.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. ενισχύει το αντικαλαζικό δίκτυο και την αντιβροχική μεμβράνη σε ποσοστό 80%. Μάλιστα, στην πρώτη πρόσκληση, για την οποία σημειωτέον υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον εκ μέρους των παραγωγών, υποβλήθηκαν φάκελοι με ύψος ενίσχυσης περίπου 8.5 εκατ. ευρώ, ενώ αναμένεται και δεύτερη πρόσκληση για ένταξη των παραγωγών στο υπομέτρο 5.1.

Όσον αφορά στα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α., επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκει εξολοκλήρου στο Δημόσιο και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1790/1988, όπως ισχύουν σήμερα. Τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. προέρχονται από τις εισφορές των αγροτών, οι οποίες απορρέουν από τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) των τελευταίων προς τον Οργανισμό για την ασφάλιση των καλλιεργειών τους από συγκεκριμένους κινδύνους που αναφέρονται στους Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α.

Όσον αφορά στο θέμα της αλλαγής των Κανονισμών του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι πρόθεση της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται επιτυχώς στην κλιματική αλλαγή που συντελείται και να προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών μέσω του κρατικού φορέα ΕΛ.Γ.Α., αλλά και των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών.

Για τον σκοπό αυτόν, πρόκειται να ξεκινήσουν σύντομα οι απαραίτητες διεργασίες (αναλογιστική μελέτη), βάσει των οποίων θα διαμορφωθούν οι συγκεκριμένες αλλαγές με τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων και με διαβούλευση. Οι εν λόγω αλλαγές, μετά τη νομοθετική τους ολοκλήρωση, θα τεθούν άμεσα σε ισχύ, δημιουργώντας το νέο γεωργοασφαλιστικό πλαίσιο της χώρας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
- 2.Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου